

Aan de staatssecretaris Funderend Onderwijs en Emancipatie
Mevrouw drs. M.L.J. Paul
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/MB/Is/ATR3896/2025-U084

Uw referentie

Datum

2 juni 2025

Onderwerp

Besluit praktijkgericht vak havo

Geachte mevrouw Paul,

Op 7 mei 2025 ontving het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) de adviesaanvraag voor het Besluit praktijkgericht vak havo.¹ De uiterste termijn om te adviseren is ambtelijk afgestemd en eindigt op 6 juni 2025.

Context en inhoud van het voorstel

De toelichting bij het voorstel maakt inzichtelijk dat de doorstroming van havo naar praktijk of een vervolgopleiding niet altijd soepel verloopt. Een van de oorzaken is het gebrek aan praktijkgerichte vakken op de havo. Daarom wordt een (optioneel) vak toegevoegd aan het curriculum, waarbij het bedrijfsleven en instellingen voor hoger onderwijs zijn betrokken bij de opdrachten. Leerlingen zijn tijdens een praktijkgericht vak actief bezig met opdrachten voor het bedrijfsleven, zodat ze kennismaken met de verschillende werkzaamheden. Afhankelijk van het gekozen examenprogramma kan dat vak een profielkeuzevak zijn of een onderdeel van de vrije ruimte. Het praktijkgerichte vak is een onderdeel van het schoolexamen. De inhoud van het vak is afhankelijk van het profiel gericht op 'maatschappij' of 'technologie'.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

¹ De formele titel van het voorstel is *Besluit tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit WVO 2020 in verband met de mogelijkheid van het aanbieden van het praktijkgerichte vak in het havo*.

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

1. Nut en noodzaak

Uit de toelichting volgt dat er onvoldoende aansluiting is tussen de havo en vervolgopleidingen en het bedrijfsleven. Vervolgopleidingen geven aan dat leerlingen vroegtijdig uitvallen of een opleiding kiezen die onvoldoende aansluit. Samen met deze partijen is daarom een praktijkgericht vak ontwikkeld, waarin havisten met praktijkopdrachten aan de slag kunnen. Er loopt een pilot met praktijkgerichte vakken, waarin het vak is uitgetoetst door diverse scholen in samenwerking met het bedrijfsleven en vervolgopleidingen. Hieruit volgde dat leerlingen vaardigheden en praktijkervaring opdoen die hen kunnen helpen bij de doorstroom naar de praktijk of vervolgopleiding.

Het voorstel voegt de praktijkgerichte vakken toe aan het curriculum voor de havo. In de nota van toelichting zijn echter geen concrete doelstellingen geformuleerd. Het is dus niet duidelijk wanneer het besluit doeltreffend is. Verder is in het besluit geen bepaling opgenomen over de evaluatie of monitoring.

1.1 Het college adviseert om de doelstelling van het voorstel te concretiseren en een evaluatiebepaling op te nemen om de effectiviteit van het voorstel te evalueren.

2. Minder belastende alternatieven

Het voorstel regelt dat het praktijkgerichte vak maatschappij en technologie onderdeel wordt van het schoolexamen, dat geregeld is in het Uitvoeringsbesluit WVO 2020. Hieraan is behoefte bij scholen, vervolgopleidingen en het bedrijfsleven. Deze toevoeging kan alleen plaatsvinden met een wijzigingsbesluit, er zijn geen minder belastende alternatieven. Het college heeft geen opmerkingen over minder belastende alternatieven.

3. Werkbaarheid

Het praktijkgerichte vak is ontwikkeld in samenwerking met het bedrijfsleven en vervolgopleidingen. Dat geldt ook voor de opdrachten die de leerlingen in het vak gaan uitvoeren. De ervaringen uit het ontwikkeltraject laten zien dat het vak werkbaar is voor de scholen die het vak gaan aanbieden. In de oriëntatiefase moeten zij het vak binnen hun onderwijsprogramma ontwikkelen en een netwerk met het bedrijfsleven en vervolgopleidingen opbouwen, waar vragen voor praktijkopdrachten uit voort kunnen komen. Het college heeft geen opmerkingen bij de werkbaarheid van het voorstel.

4. Gevolgen regeldruk

De regeldrukparagraaf is opgesteld conform de Rijksbrede methodiek. Het voorstel levert regeldruk op voor scholen en voor bedrijven, organisaties en hbo-instellingen. De totale regeldruk voor scholen bedraagt na de opstartfase € 4.035.420,- per jaar en voor externe partijen € 2.436.480,-. Dat is 18.360 per school voor een nieuwe school die het praktijkgerichte vak gaat aanbieden, € 14.310,- voor een school die bij de ontwikkelfase betrokken was en € 4.320,- per betrokken externe partij. Het college heeft geen opmerkingen bij de regeldrukparagraaf.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen / vaststellen nadat met het adviespunt rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris